

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A király hadparancsa az orosz hadiállapot megszüntetése alkalmából

A király hadiparancsa

A Magyar Távirati Iroda jelenti a *sajtóhadiszállásról*:

Ő felsége a hadiállapot megszüntetéséről szóló orosz nyilatkozat alkalmából

hadparancsot

bocsátott ki:

A milliós orosz hadsereg most készül a monarchia ellen emelt fegyvert letenni.

Nem akarom, hogy ez az óra fegyveres erőmről való megemlékezés nélkül muljék el.

Legelőbb is visszaillesztést kell vetnem azokra a súlyos hetekre és hónapokra, amelyekben Ausztria-Magyarország haderője, felejtethetetlen Dédnagybátyám békés vágyaitól vezettetve, az első orosz rohamnak csaknem teljes súlyával szemben kényszerültek ellenállást kifejteni. Mindaz, ami vitéz szövetségeseinkkel való hűséges együttműködésben később megvalósult, ebből a tűzpróbából merítette hatalmas erejét. A gorlicei és tarnow-i tavaszoknak szüksége volt arra a fájdalmas véres vetésre, amelyet az első lengyel és galliciai csatákban és az első kárpáti téli csatákban hintettünk a földbe. Lemberg visszavétele, Ivangorod és Brest-Litovsk elfoglalása és az '916. év, a melynek dicsőséges befejezését mint hadvezér hűséges katonáink között töltöttem el, — mindezen sikerek alik képzelhetők el a kezdet korszakának lendülete és áldozatkészsége nélkül. A nagy orosz összeomláshoz a San és a Dunajec mentén adtuk meg az első lökést. Ennek a felismerése minden időben a legragyogóbb hagyománya lesz hazai történetünknek.

Még nem ütött az az óra, amidőn harcosaimat családi tűzhelyükhöz visszahívhatom, a visszatérés ideje azonban el fog következni és akkor erőt meríthetnek népeim fiaik dicsőséges

tetteikre való megemlékezésből az újalkotáshoz és az új alkotásokhoz.
Isten velünk!

KÁROLY s. k.

Csapataink Brodyban Megkezdődött a megszállott területek visszabocsátása

Sajtóhadiszállás, február 14. — (Magyar Távirati Iroda.) Az Ukrajnával kötött szerződés II. cikkének B) bekezdése értelmében, amely Ausztria-Magyarország és Oroszország között fennálló határok status quo ante-ját ismét helyreállítja, csapataink bevonultak Brodyba. A bevonuló vadászszázalóaljtag Brody város polgármestere a 105. ukrán hadosztály jelenlétében ünnepélyesen üdvözölte és a lakosság nem mulaszthatta el, hogy ne nyilvánítsa rokonszenvét az osztrák-magyar csapatok iránt.

Trockij szózata az orosz néphez

Köln, február 14. A svájci határról jelentik: *Trockij* a következő szótartot intézte az orosz néphez:

Eltársak!

A béketárgyalások beveződtek. Németország és a monarchia uralkodni akarnak egy fegyverrel magukhoz ragadott terület és nép fölött. Ebbe az orosz nép nem mehet bele. — Ilyen hékét nem irhatunk alá. *A háborút azonban nem akarjuk és nem tudjuk folytatni.*

Tudtára adjuk tehát a szövetséges, hadviselő és semleges kormányoknak, hogy nem voltunk hajlandók aláírni olyan megállapodást, amely annexiókat tartalmaz, hogy *Oroszország a maga részéről befejezettnek nyilvánította a háborút Németországgal, a monarchiával, Törökországgal és Bulgáriával, hogy az orosz csapatok egyidejűleg parancsot kaptak minden hadszíntéren a végleges leszerelésre.*

Az oroszok kivonultak a török területekről

Konstantinápoly, február 14. Az orosz csapatok a keleti határon fekvő török terüle-

teket mintegy 10 nap óta teljesen kiürítették és a régi orosz határra vonultak vissza. — Orosz csapatok helyett most felfegyverzett örmény bandák garázdálkodnak.

Alexejew nem szerel le

Bern, február 14. — Angol lapok szerint *Alexejew* tábornok vonakodik leszerelni koczák csapatait. A bolsevikiekkel ellenséges más seregek vezérei is megtagadták a leszerelést.

Az ukránokat segítjük a bolsevik bandák ellen

Bécs, február 14. (M—g.) Jól informált helyről jelentik, hogy az ukránok azon igéretüket, mely szerint *gabonafölöslegüket rendelkezésünkre bocsátják*, komolyan veszik. Kitiunik ez abból, hogy műszaki, szükség szerint pedig *katonai segítségünket is igénybe fogják venni*. A katonai támogatás abból áll, hogy az ukrán hatóságokkal egyetértésben biztosítani fogjuk az ukrán vasuti gőcpontokat, fűtőállomásokat a bolsevik bandák esetleges támadásaival szemben. Ez azonban nem jelent katonai szövetséget Ukrajnával, mert ilyen nem kötöttünk vele.

Az entente és a keleti helyzet!

Rotterdam, február 14. A *Daily Mail* szerint *Lloyd George* a jövő héten Párisba utazik, hogy az entente-vezérekkel tanácskozzék az ukrán béke és az orosz háború befejezése folytán Kelet-Európában megváltozott helyzetről.

Az ukrán gabona-import

Bécs, február 14. A *Neue Freie Presse* illetékes helyről jelenti, hogy *Windisch-Graetz* herceg és *Szterényi József* miniszterek legközelebb Berlinbe utaznak, hogy az ukrán gabonafölösleg ügyében tárgyaljanak.

Ez az utolsó háborús év

Berlin, február 14. A *Lokalanzeiger* genii tudósítása szerint a washingtoni képviselőház elnöke, *Flood*, kijelentette a *Petit Parisienne* munkatársának, hogy *Wilson üzenete teljesen tisztázta azt, hogy az 1918. év az utolsó háborús esztendő lesz.*

URANIA

Működés — Szombat — Vasárnap
február 15—16—17.

Nordis-klub.

A béke

a legfenomenálisabb aktuális film a nagy világhírűségeiből 4 részben.

Főszereplők:

Carlo Wieth
Fredrik Jakobsen
Fanny Petersen.

Előadások kezdete:
5, 7, és 9 órakor

APOLLO

Működés — Szombat — Vasárnap
február 15—16—17.

Paul Wegener
új filmalkotása

Bergengocia

(Hans Trutz im
Scharaffenland)
filmkollektívájának
4 részben.

Főszereplők:

Paul Wegener
Lyda Salmonova
Lubitsch Ernő.

Előadás kezdete
5, 7 és 9 órakor.

Az angol trónbeszéd vitája

London, február 14. (Reuter.) A trónbeszéd vitájában ma *Balfour* szólalt föl. Kifejtette, hogy az entente-konferencia csak a katonai kérdéseket vitatta meg, a *hadicélokról nem tárgyalt*. De megvitatta *Hertling* és *Czernin* gróf beszédeit és *nem talált bennük kibékítő gondolatot*. Álláspontja szerint a tárgyalások lehetővé tételére az ut nincs elzárva, bár az entente-konferencia egyetlen feladatául a háború folytatását jelölte meg. *Hertling* és *Czernin* beszédeiben csak a hangban van különbség, a lényegben nem. A német politikának az a törekvése, hogy *területeket bővíthessen és megszállhasson, katonai hatalma alatt tarthasson* és ott Németország befolyását biztosítsa. Ilyen volt ez három év előtt és ilyen ma is. Vajjon e politika mögött a német nemzet igazi szelleme áll-e, nem állíthatja. *Németország olyan békét akar, amely Németország szolgálatába akarja állítani az összes nemzeteket*.

Lord Robert Cecil jogosulatlanul tartja azt a törekvést, hogy a titkos szerződéseket revidéálják, vagy megsemmisítsék.

Románia válaszuton

Genf, február 14. A *Matin* katonai tudósítója azt írja, hogy *Mackensen katonai nyomása Románia ellen már megkezdődött*. A román hadsereg helyzete válságos, mivel mindenfelől nyílt és leplezett ellenségek veszik körül és a hozzá esatlakozott orosz seregek féktelen magatartása miatt legszélsebb védőbástyáinak egész részei onlanak össze egymásután.

Lugano, február 14. A Stefani-ügynökség jelenti, hogy a román kormány lemondása a szabadelvű és a konzervatív párt nézeteltéréseiben leli okát. A király *Avarescu* tábornok elnöklésével pártönkivüli kormányt alakított.

A Stefani-ügynökség közli a *Petit Journal* hírével, mely szerint *Antonescu* párisi román követ megerősítette a Bratianu-kormány lemondását s hozzátette, hogy lehetetlen az eseményeket előre látni, főképen pedig azt, hogy a szövetséges Oroszország kormánya nem fogja-e Romániát megtámadni. Románia döntését bármely pillanatban várhatjuk.

A bolgar miniszterelnök Romániáról

Berlin, február 14. A *Berliner Tagblatt* jelentése szerint *Radoslawow* bolgár miniszterelnök fölhasználja berlini tartózkodását arra is, hogy a Romániával való béketárgyalásokon eldöntendő kérdéseket megbeszélje. Ezen kérdések előterében van többek közt a dob-rudnai kérdés is.

Berlin, február 14. *Radoslawow* bolgár miniszterelnök a *Vossische Zeitung* tudósítójának a következőket mondta a Romániával kötendő békéről:

— Még nem érkezett el annak az ideje, hogy a románokkal békét kössünk. Románia nem látta be még helyzetének teljes tarthatatlanságát. Ez csak akkor fog bekövetkezni, ha a románok hátserege kénytelen lesz kapitulálni.

— A bolsevikizmus nemcsak Oroszországra, hanem az egész világra nézve veszélyes s ezért igen komolyan meg kell fontolni, hogy tovább tárgyaljanak-e a bolsevikokkal.

Vozérkarunk jelentése

Budapest, február 14. — Hivatalos jelentés.

Nincs különös esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, február 14. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

A franciák és az angolok az arcvonal számos helyén folytatták a felderítést. Lens-től északra és a Champagneban eközben heves harcok támadtak. Állásaink egy kiszögélő részében Tahuretől keletre a franciák megvetették lábukat. Flandriában és a Maas-magaslatokon saját gyalogságunk foglyokat szállított be.

A többi harctérről nincs ujság.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, február 14. A Wolff-ügynökség jelenti február 14-én este:

A Champagneban a tüzérségi tevékenység a Brunaytól északra és Tahuretől délkeletre fekvő szakaszokban több ízben ikozódott. A többi harctérről nincs ujság.

Debrecen nem tartja fenn a közkórházat

120,000 korona ráfizetés terheli a házipénztárt

A városi költségvetés, de a kórházi költségvetés tárgyalásánál is évről-évre visszatérő jogos panaszként hangzott el mindenkori, hogy a városi kórházat a részére engedélyezett napi ápolási költségek mellett fentartani nem lehet. Annál kevésbbé, mert a statisztikai adatokból beigazolást nyert, hogy a debreceni közkórházat sokkal nagyobb százalékban veszik igénybe más városbeli, községbeli, sőt megyebeli idegenek, mint debreceniek. Így a fölmerülő deficiteket idegenekért kellett mindig Debrecen város polgárságának viselnie.

A város tanácsa és a közigazgatási bizottság is, belátva a tarthatatlan helyzetet, már többször fölirt ez ügyben a belügyminiszterhez és kérte, hogy a napi ápolási költségeket emelje föl, mert különben a kórházat fentartani képtelen lesz. Legutóbb is 120,000 koronányi hitelt nyújtott a házipénztár a kórháznak, hogy üzemét folytathassa.

Ilyen értelemben írt föl a város tanácsa legutóbb is, amikor az 1918. évi kórházi költségvetést fölterjesztette és kérte, hogy a napi ápolási költségek, tekintettel különösen az óriási drágaságra, 6 korona 48 fillérben állapítsanak meg. A belügyminiszter most döntött e kérdésben és értesítette a tanácsot, hogy kérésének elutasítása mellett a napi ápolási költséget 5 koronában állapítja meg, azonban megengedi, hogy ez 5 koronás költségek az államkincstárral szemben az egész 1917. évre visszamenőleg is felszámíttassanak. De kijelenti a belügyminiszter, hogy a házipénztártól kölcsön vett 120,000 korona visszafizetését nem engedi meg.

A tanács mai ülésén foglalkozott e leirattal és kimondta, hogy a közgyűlésnek és a közigazgatási bizottságnak is jelentést tesz a dologról és pedig azzal, hogy a közkórházra

minden évben ilyen tetemes összeget nem fizethet rá.

Weszprémy Zoltán főispán már intézkedett is, hogy a közigazgatási bizottság e hó 16-án délután 3 órakor rendkívüli ülésre jöj-ön össze, amelyen megbeszélés tárgyává teszi és dönteni fognak, hogy milyen lehetőség mellett tarthatják fenn a közkórházat, vagy pedig — miután a törvény erre a várost nem kötelezi — a város nem tartja fenn tovább a közkórházat.

Az új választójog körül

— A választójogi bizottság ülése —

Budapest, február 14.

A képviselőház választójogi bizottsága ma folytatta ülését, amelyen *Jakabffy Elemér* a 24 éves korhatárt helyesli, mert az összes európai jogok tételes szabályainak szellemével ellentétben áll, hogy a Károly-keresztesek és vitézségi érmes katonák korra való tekintet nélkül kaphanak választójogot. Szerinte a javaslat azon részét, amely jutalomként adja a választójogot, a javaslatból ki kell hagyni.

Ghüllányi Imre báró az iparos munkásság választójogát nem kifogásolja, de tarthatatlannak látja azt, hogy a mezőgazdasági munkásoknak is választói jog adassék, mert ezek írni és olvasni tudás esetén is teljes analí-bétákként kerülnek be a választók közé.

Pal Alfréd veszedelmesnek találja a tervezet azon rendelkezését, mely szerint a katonai szolgálatokra is választói jog címet alapítanak. Reméli, hogy a javaslatot sikerül át-dolgozni úgy, hogy az elfogadható legyen.

Rakovszky Iván (munkapárti) azt fejtegeti, hogy a javaslat mindennemű pójtörcimek alatt műveletlen elemeket vont bele az alkotmány sáncába. A nemzeti szupremácia szempontjából a jövőben ugyanis a szervezett tömegek kezébe fogja átjatszani a tulsulyt, tehát a javaslatnak nem szabad ezt elősegítenie. Míg a magyarság mindig különböző pártokban fog szétforgácsolódni, addig a nemzeti-ségek egy táborot fognak alkotni és a társadalommal elégedetlen forrongók a nemzetiségekkel közös fronton fogják támadni a magyar államot. A választójog alapjául a négy elemi helyett a hat elemi osztály elvégzését ajánlja, a szakmunkásoknál pedig az írni-olvasni tudás legyen a választói jogosultság egyedüli feltétele.

Németh Károly felszólalása után az ülés délután 2 órakor véget ért.

A színház végleges szerződése

A városi tanács megkötötte három évre Heltai Jenővel a szerződést

A városi színházra vonatkozóan Heltai Jenő igazgatóval megkötött alapszerződés értelmében kikötött próbaév alatt február hó 1-ig döntenie kellett a tanácsnak arról, hogy Heltai Jenő működése a város közönsége igényeinek megfelel-e s így a szerződés 3 év tartamára érvényesíthető-e. A színházi bizottság néhány értekezlete után a tanács ma foglalkozott ez ügyvel. A tárgyalás során a színelőadásoknak művészi nivója ellen kifogás nem merült föl, sőt kifejezést nyert, hogy a társulat s az előadások sokkal értékesebbek az előzőeknél, de nagy figyelmet kíván fordítani a tanács arra, hogy a Vigszínházban folyó előadások miatt a Csokonai-színházbeli előadások ne veszítsenek értékükből.

A tanács kimondta, hogy a szerződést 3 évre érvénybelépettnek tekinti. — Tekintettel arra, hogy a színházi bizottság sem kíván az opera-előadásokhoz ragaszkodni, fölmentti az igazgatót az opera-tagok szerződötetésének a kötelezettsége alól, köteles azonban a drámai

és ének megsejtet szerkonai-sz repeltet karszeren tagoknál tekinteté hogy a nalán ez a tanács kivüül má vehet. O közönség gató csa estén át uj tag u alatt sem kifogást hely- és maradna A tá kérdés is házat bé piremde letnél és elv. hog lehet.

Nevel

A

Mit

baton me zárólag a tainkról társadalm okozta evgek folyék sokra is, eivek érv pontokból nemzetsis hoz való desének az államunk államunk vábbra is szolidáció ennek a nyezők t remélheté

Ebbe az egysé A gazdas nyelvü ál legfontos fogadtatá vül az is anyag, h táásával t mek és s így vál ben a tör

Ezer kell törek cíoju eg össze az alapra ép harmonik közoktat iskoláig, ságig go polgárát.

A kö évre kivá az erdély a 2 utols fordittat szervezés barátjain tése mell

A kö vezve, k négyoszt tetésével tatni aka reskedeln tudomány

és énekes együttest 16—16 elsőrangú tagból megszervezni, köteles 36 tagú karszemélyzetet szerződtetni s énekes daraboknál a Csokonai-színházban akkor is 24 tagú kart szerepeltetni, ha a Vígyszínházban ugyanakkor karszemélyzetet igénylő darabot adnak. — A tagoknak a Vígyszínházban való szerepeltetése tekintetében köteles az igazgató arra vigyázni, hogy a Csokonai-színházbeli előadás színvonalán ezzel csorba ne essék. Kikötötte még a tanács, hogy az igazgató a két színházon kívüli más művészi vállalkozásban részt nem vehet. Olyan elsőrangú tagot, aki a debreceni közönség előtt teljesen ismeretlen, az igazgató csak akkor szerződtethet, ha előbb 2—3 estén át szerződtetés előtt bemutatta s ha az új tag utolsó fellépésétől számított tíz nap alatt sem a tanács, sem a színügyi bizottság kifogást nem tesz. A most érvényben levő hely- és ruhatári árak tovább is érvényben maradnak.

A tanácskozás során szóba került az a kérdés is, hogy nem volna-e célszerű a színházat bérbe adni, azonban e kérdés fölött napirendre tért a tanács, mert a színészegyesületnél és a kultuszminisztériumban is az az elv, hogy városi színházat bérbeadni nem lehet.

Nevelésügyünk problémái a háboru után

A választójog múltja és jövője

Mitrovics Gyula ma este folytatta szombaton megkezdett előadását. Ezúttal már kizárólag a háboru utáni nevelésügyi feladatokról beszélt. Utalt azokra a gazdasági és társadalmi eltolódásokra, amelyek a háboru okozta vérvesztés és a háborus üzleti nyereségek folytán előállottak és azokra a változásokra is, amelyekre főleg az új választójogi elvek érvényesülése után nemzetiségi szempontokból számítanunk kell. A társadalmi és nemzetiségi rétegek és erőtnyelvek egymáshoz való viszonya arányának és elhelyezkedésének a megváltozása óriási feladatokat ró az államra és minden jóérzésű hazafira, ha államunk nemzeti jellegét és egységét továbbra is biztosítani akarjuk. A nemzeti konszolidációtól eddig is messze álltunk s most ennek a megteremtése csak az összes erőtnyelvek tervszerű és összefüggő működésétől remélhető.

Ebben a munkában egyik hatalmas faktor az egységes nemzeti kultúra megteremtése. A gazdasági érdekek azonosságán túl a többnyelvű államban a kultúra közössége a másik legfontosabb tényező. Ez egységes kultúra elfogadtatása az irodalmon és a művészeteken kívül az iskola feladata. Ezt a közös ismeretanyag, helyesebben a közös képzetkincs nyújtásával teszi az iskola. A hangulatok, érzelmek és szenvedélyek a képzetekhez társulnak s így váltják ki az egyéneken és a tömegeken a törekvéseket és a cselekvéseket.

Ezért az állam kulturpolitikájának arra kell törekednie, hogy egy hatalmas koncepciójú egységes iskolaszervezettel foglalja össze az ország egész polgárságát egységes alapra épített kultúrában a közösségébe. Olyan harmonikus szervezetbe kell egyesíteni egész közoktatásügyünket, mely a kisdudóvtól a főiskoláig, 3 éves kortól ugyiszólván késő aggságig gondozza szellemi utaválóval minden polgárát.

A kötelező mindennapi elemi oktatást 8 évre kívánja az előadó kiterjeszteni, amint az az erdélyi szárszoknál már most is van. Ebből a 2 utolsó év rendszeres gazdasági oktatásra fordítható. Azután a felnöttek oktatásának szervezése következik a lelkesek s a népbarátjainak a bevonásával, a tanítói kar vezetése mellett.

A középfokú oktatásnak egységesen szervezve, közös alaplól kellene kiindulni egy négyosztályú alsó tagozatból. Ennek elvégzésével a növendék, ha tanulmányait folytatni akarja, a 4—4 éves gazdasági, ipari, kereskedelmi és polgári iskolába lépne, vagy ha tudományos pályát választ, az 5—5 osztályos

reáliskolába vagy gimnáziumba. Az utóbbiakból az egyetemekre, a politechnikumra, a gazdasági és a kereskedelmi akadémiákra vezetne az út. A polgári iskolából a különböző, de már rövidebb tartamu szakiskolákba lehetne átlépni, így a tanítóképzőbe, táviró, vasúti, katonai tanfolyamokra, stb.

Jelenleg ugyiszólván mindenik iskolafaj önmagában és külön szerveztetett; pl. a polgári iskola teljesen idegen a gimnáziumtól. Az egységes szervezésnek két előnye eltagadhatatlan volna. Az egyik az, hogy a pályaválasztást oly időre tolja ki, amikor az ifjú egyéni képességei kétségtelenül megkülönböztethetők. A másik az, hogy az elemi iskolán túl még 4 évig azonos ismeretanyaggal gazdagítja az egész polgárság műveltségét a lelkét, vagyis biztosítja a kultúra alapjainak a közösségét. Amellett gondoskodik a kisbirtokos osztály vagyoni helyzetének megfelelő általános és szakcszerű műveltségéről, végre a tudományos irányu középfokú oktatást megszabadítja a komoly munkát gátló ballasztoktól. S mindezekon felül biztosítja azt, hogy az ifjak már az iskolában képességeiknek megfelelő helyet foglalhassanak el.

Ezután az előadó azokkal az eszközökkel és intézkedésekkel foglalkozott, melyek az iskola eredményesebb munkáját mozdíthatják elő.

A nagyértékű, mely tanulmányokon és gazdag tapasztalatokon nyugvó előadást, melyet Mitrovics kiváló előadói készséggel tartott meg, előkelő hallgatósága nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta meg s utána melegen tapsolt a tudós előadónak.

Ma, pénteken este 6 órakor barabási Kun József miniszteri tanácsos, egyetemi tanár tart előadást a választójog múltjáról és jövőjéről. Ez az előadás is a vármegyei ház dísztermében lesz. Tartalma a következő:

Rendi és képviseleti országgyűlés, az 1848: V. t.-c. alkotmányjogi jelentősége. Az anyagi és alaki választói jog főelveinek történeti kialakulása (1848: V., 1874: XXXIII. és az 1899: XV. t.-c. cikkek alapján.).

Választójogi reformkísérletek. (1905. évi Kristóffy-féle törvénytervezet, gróf Andrássy Gyula 1908-iki törvényjavaslata.)

Az 1913: XIV. t.-c. méltatása.

A legújabb választójogi javaslat legfőbb ujtásainak kritikai ismertetése.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
VIGSZÍNHÁZ.

PÉNTEK: *Nóra*, színmű. Feld Irén vendégfellépte.

SZOMBAT: Délután: *A szerető*, színmű. — Este: *Román*, színmű.

VASÁRNAP: Délután: *Kaméliás hölgy*. Feld Irén vendégfellépte. Este: *Tanító*.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ

PÉNTEK: *A sevillai borbély*. C) bérlet.

SZOMBAT: Délután: *Tücsök Matyi utazása*. Gyermekelőadás. Este: *Legénybucsu*, operett. Bérletszünet.

VASÁRNAP: Délután: *Svihákok*. Este: *Legénybucsu*.

*

Feld Irén vendégjátéka. Ma este Ibsen „Nóra”-jában lépett föl a Vígyszínház kitűnő vendégművésznője, Feld Irén, aki hatalmas drámai erővel mutatta be Nóra alakját. — A közönség elismeréssel tapsolt a művésznőnek. Az előadás általában sikerült volt, amiben a szereplőknek, Kaifka Gyulának, László Gyulának, Sárközy Blankának és Kovács Imrénnek van érdeme.

Folt, amely tisztít. (A színházi iroda jelentése.) Ma este a Vígyszínházban Echégaray nagyhatású drámája, a Folt, amely tisztít, kerül színre, melyben Feld Irén egyik legbravúrosabb szerepét játssza. Kivülre nagyobb szerepeket játszanak Boroşnyai Kató, Sár-

közy Blanka, Thuróczy, Kovács Imre és Varga.

A szerető — mérsékelt helyárrakkal. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután a Vígyszínházban *A szerető*, színmű kerül színre mérsékelt helyárrakkal, Anna szerepét ezúttal T. Simkó Gizi játssza.

Román. (A színházi iroda jelentése.) — Szombaton este a szezon legnagyobb sikert aratott drámája, a *Román* kerül színre.

Legénybucsu. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton eleveníti fel a társulat énekes személyzete a *Legénybucsu* operettet. A próbákból ítélve ezzel az operettel a színtársulat sikerei gyarapodni fognak. Főbb szerepeket játszanak: Görög Olga, Horváth Nusi, Várnai, Horváth Kálmán, Kassay és Szakács Árpád.

Színházi hírek. (A színházi iroda jelentése.) A jövő heti műsor gazdag változatosága előreláthatólag nagy érdeklődésre tarthat igényt. Két bemutató foglalja le mindkét színház előadásait. Kedden kerül premierelőadásban színre az „Oh, Teréz!” operett-újdonosság, mely a fővárosban számottevő sikert aratott; pénteken pedig Molnár Ferenc vigjáték-újdonossága, az „Uri divat” kerül bemutatásra. Február 21-én, csütörtökön Füredi Sándor tartja a Vígyszínházban hegedű-hangversenyét.

Harc a hegyóriásokkal. A háboru legszenzációsabb filmjét mutatja be ma az Arany Bika-mozi, amely a maga megrázó, idegborzongató valóságában tikrózteti vissza, milyen hallatlan nehézségek közepette, milyen nyaktörő utakon kellett csapatainknak előnyomulni Olaszország ellen hó- és jégborította hegyóriásokon keresztül, amelyeket előttük ember még nem taposott. A műsor másik rendkívül érdekfeszítő képe „A démonok” című három felvonásos bűnügyi dráma.

A Béke. (Pax aeterna.) Évezredek óta sötéten, kegyetlenül vándorol a világon át a háboru istene. Vajon várhatunk-e addig, míg a háboru mindent felperzsel, ami szép és jó ezt a világot betölti? És nem kell-e munkálkodnunk egész szívünkkel, egész hitünkkel mindannyiunknak, hogy elérkezzék a béke ragyogó hainalhasadása, az örökbékéé, melynek sugaras fénye bearanyozza a szeretet szent és fenséges harmóniáját? „A béke” nagy eszméjét a Nordisk-filmgyár filmre hozta és kitűnő művészeivel és pazar kiállításával a legtekélyesebbet alkotta. — Ezt a mindennél aktuálisabb témát mutatja be filmen ma az Uránia és egyben figyelmezteti az igazgatóság a közönséget, senki ne mulassza el, mert maradandóbb becsü és szebben kiállított filmet még nem volt alkalmá látni. — Jegyelővétél.

Paul Wegener-film az Apollóban. A legklasszikusabb színészek egyike Paul Wegener, aki egyszer látta játszani, sohasem tudja elfelejteni alakítását. Pompás alakító képességének már eddig is számos film a dicsőséges hirdetője: a Gólem, Rubezahl és A prágai diák, mind-mind egy-egy remeke a kinematográfiának. Legújabb filmje is a fantázia világában játszik. „Bergengócia” a film címe, mely nagyszerű művészi készséggel van megalkotva, Paul Wegener játékaival pedig felülmúlta önmagát.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

Arany Bika mozgószínház

Péntek, Szombat, Vasárnap, február 15., 16., 17.
A háboru legszenzációsabb filmje

Harc a hegyóriásokkal

Olaszországi előnyomulásunk, 2. részben.

A démonok

bűnügyi dráma 3. felvonásban.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

HIREK

— **A Bokréta a Csokonai-körben.** Egy kedves tervét készül megvalósítani a Csokonai-kör; március havában olyan felolvasó-ülést óhajt rendezni, amelyen együtt és egyszerre lépének a közönség elé az egykori kollégiumi „Bokréta” tagjai: Baji Mihály, Gulyás József, Gyökössy Endre, Madai Gyula és Oláh Gábor, aki a sorrend utolsó helyéről mindenkép elsővé emelkedett közöttük. Mindenik hozná azt, amivel a legkedvezőbben mutatható be, amivel leginkább kivívhatja régi tisztelőinek újabb elismerését. A felolvasó-ülés sikerét csak fokozni fogja, hogy egy szavaló művész a Bokréta minden tagjának elszavalná egy-egy költeményét, egy kiváló énekesnő pedig előadná egy-egy megzenésített dalát. — A dal-lamok egy főnévű zeneszerző, Lengyel Dezső művei, aki ez alkalomra szintén vendége lesz a Csokonai-körnek. A debreceni irodalomkedvelő közönség bizonyára teljes érdeklődéssel várja a Csokonai-körnek ezt a nem mindennapi felolvasó-ülését.

— **Rédei Rezső dr. meghalt.** Rédei Rezső dr. pozsonyi felső kereskedelmi iskolai tanár, tartalékos honvédfőhadnagy — mint Pozsonyból jelentik nekünk — vasárnap éjszaka meghalt. Rédei Rezső dr. hosszabb ideig volt a debreceni kereskedelmi és iparkamarának másodtitkára s mint ilyen, igen nagy értékű közgazdasági munkásságot fejtett ki. Rendkívül nagy tudása, széles látókörű felfogása, szakismerete, olvasottsága, magas intelligenciája s rokonszenves, kedves egyénisége becsültté, tiszteltté tették őt itt s mindenki, akivel érintkezett s aki őt ismerte, jeles tulajdonságaiért szerette is. Debrecenből a pozsonyi kereskedelmi- és iparkamarához ment át, amelynek titkári állását nemsokára a felső kereskedelmi iskolánál tanári állással cserélte föl. A háború folyamán neki is be kellett vonulnia s hosszabb ideig volt a hárterren. Az itt teljesített nehéz szolgálat és a kiállott viszontagságok aláásták egészségét, úgy, hogy súlyos betegen tért haza Pozsonyba, ahol hosszu, kínos betegeskedés után 45 éves korában meghalt. Halálát, amely Pozsonyban és Debrecenben is széles körben keltett mélységes, igaz részvétet, özvegye és három kis gyermeke gyászolja. Temetése kedden volt nagy részvét mellett.

— **A Köztisztviselők Beszerzési Csoportja** értesíti tagjait, hogy a Simonffy-utcai Bika-falvy-féle üzlethelyiségben fekvő hó 16-18. napján friss sertéshús és zsír egy ellenében szalonna lesz kapható. Együttal felhívja azon tagjait, akik fáért befizetésekért eszközöltek, hogy a vásárolt fát a Dohánybéváltó udvaráról saját érdekükben azonnal vitessék el.

— **Köszönetnyilvánítás.** Láng Bandika halála alkalmából a Feminista Egyesület céljaira koszorúmegváltás címén az egyesület tisztikara 140 koronát, Nyíri Gézáné u.nő 20 koronát, Lovász János halála alkalmából a Feminista Egyesület gyermekruha-varrodája céljaira Csanak József és családja 50 koronát voltak szívesek adományozni. Eisendörfer József ur ugyancsak a gyermekruha-varrodá céljaira 50 koronát volt szíves adományozni. — E szíves adományokért hálás köszönetet mond Bárδος Gézáné, a Feminista Egyesület pénztárosa.

— **A Virradat** legújabb, szerdai száma is szenzációs tartalommal jelent meg. Szakács Andor, a lap szerkesztője, folytatja érdekesítő polémiáját az 1848-49-iki cenzuráról, melyet tudvalevően Vázsonyi igazságügyminiszter parlamenti felszólalása tett aktuálissá. Beck Lajos a magyar radikálizmusról írt cikket, a külpolitikai közlemények között pedig az Amerikáról és Szerbia újjászervezéséről írottak keltenek feltűnést. A Virradat „Ame-

rikai posta” című rovata ezuttal is gazdag tartalommal jelent meg. Krudy Gyula regénye, Oláh Gábor regénye, Uilaki Antal novellája, P. Ábrahám Ernő cikke, Szép Ernő gyönyörű verse, riportok, aktualitások, politikai és pesti humoreszkek adnak még külön értéket a szerdai számnak. A Virradat hetenként kétszer, szerdán és szombaton jelenik meg, egyes száma ára 40 fillér s kapható az elárusítóknál. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet-körút 22.

— **Betörés a Piac-utcán délben.** Ma délben vakmerő betörést követel el ismeretlen tettesek a Frank József és testvére cégnek Piac-utca 63. számú házában levő szabóüzletébe. — A tettesek, akikről később kiderült, hogy katonák voltak, kettő tisztiszolgái karpaszománnyal viselt a járókelők szemeláttára a déli órák alatt bezárt üzletet kulccsal kinyitották és behatoltak az üzletbe. Itt minegy 10,000 korona értékű katonapozsót és szövetet szedtek össze és ugyancsak az utcán járók szemeláttára azokat kihordták és elvitték. A rendőrség erélyesen nyomozza a merész betörőket.

— **Adomány a Vörös Keresztnek.** Fejér Ferenc dr. a következő levelet intézte a polgármesterhez:

„Méltóságos Márk Endre n. kir. udvari tanácsos urhoz, mint a Vörös Kereszt Egylet debreceni elnökéhez. — Abból az alkalomból, hogy most az örök békét, az általános emberszeretetet dícsőítő és a Vörös Kereszt áldásos működését magasztaló gyönyörű filmet mutattuk be. — a Vörös Kereszt céljaira a csatolt 200 koronával járulunk hozzá. Kiváló tisztelettel s nagyrabecsüléssel: Az Apollo-mozgósínház R.-T. Dr. Fejér Ferenc.” — Márk Endre elnök meleghangú levélben köszönte meg a szép adományt.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig 1 korona 50 fillér. Minden további szó 15 fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés 2 korona. Minden további szó 20 fillér.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Szóchenyi-utca 19. szám.

Biohellen madiera, filé hímzésekkel választékot levélből megkeresésre házhoz küld Gáborné, Hatvan-utca 3., II. em. 5.

Akinek törtéti aranya, ezüstje, ékszer, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Eladó téglá nagyobb mennyiségben. Értekezhetni Tóth Istvánnál, Péterfia-utca 16. szám a.

GRAFIKAI RAJZOKAT

meghívókhoz, eljegyzési lapokhoz, árjegyzékekhez, levélpapír és borítékokhoz, valamint bármely könyvnyomdai munkához készítenk. — Telefon 18.

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvnyomdaja és könyvkiadóhivatala, Debrecen. Ferencz József-ut 49 sz.

Egy pár férfi cipő eladó. Ugyanott egy elsőrendű borecetágy eladó. Bika-bérház, 2-ik emelet, 2-ik sz. lakás.

Vaskályha teljesen jó állapotban, eladó Péterfia 18. alatt, a 2-ik lakásban.

Nyomdásztanoncok

felvétetnek Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debrecen, Piac-utca 49.

Eladó vagy haszonbérbe azonnal kiadó:

Katz-telopen, Samszni kőut mentén nagy új ház, több rendbeli boltot, korcsmát és 4-5 szobát foglal magában, 3000 négyszögöl területű földdel és egyéb melléképületekkel. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

MEGJELENT

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeti tragédiája.

Ára finom fehér papíron K 6'—
finom velin papíron K 8'—
kötve mindegyik 4 K-val drágább.

Kapható kiadóhivatalunkban.